

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Європейський Союз, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), зарубіжними країнами-кредиторами: Росія, Туркменістан, Німеччина, Сполучені Штати та зарубіжними корпораціями. На початок 2015 року борг України перед Міжнародним валютним фондом становив 7 млрд. 607 млн. 477 тис. дол. [1]. Борг України перед Європейським банком реконструкції та розвитку складав у цьому ж періоді 581 млн. 222 тис. дол., а борг нашої країни перед Міжнародним банком реконструкції та розвитку - 4 млрд. 332 млн. 608 тис. дол. [1]

Міжнародні організації-«донори» можуть надавати фінансову допомогу певній країні, якщо вона має проблеми із стабільністю валюти, дефіцитом платіжного балансу, неспроможність розрахуватися за імпортні товари та послуги, а також повернути свій борг іншим країнам.

В умовах зростання боргового навантаження Україна повинна впровадити нові механізми активного управління державним боргом, а саме [2]:

- збільшення виробничих потужностей;
- збільшення власних доходів держави;
- збільшення норми інвестування;
- реструктуризація зовнішньої заборгованості та ін.

Проаналізувавши дану проблему, можемо зробити висновок, що кошти, що надходять від державних запозичень, повинні спрямовуватися на розвиток економіки, а не на поточне споживання й погашення раніше отриманих кредитів. Саме через неправильне розподілення коштів у бюджеті, через корумпованість чиновників, зовнішній борг України стрімко зростає. Тож подолавши корумпованість, налагодивши внутрішнє виробництво у країні, відновивши роботу заводів і фабрик або ж націоналізувавши промисловість, можна подолати цю проблему.

1. Національний банк України. Офіційне представництво / [електронний ресурс]. Режим доступу:// www.bank.gov.ua/doccatalog/document71174

2. Вахненко Т. Концептуальні засади управління зовнішнім національним боргом країни [Текст] / Т. Вахненко // Економіка України – 2007 - №1 – с.14-24.

БЮДЖЕТНИЙ ДЕФІЦИТ ТА ПРИЧИНИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ

доц. **Ілляшенко К.В.**, студ. гр. Ф-41 **Русакowa Ю.**
Сумський державний університет (Україна)

Оскільки в Україні зараз проводяться економічні реформи, тому досить важливим стає пошук шляхів, спрямованих на розвиток і стабілізацію її економіки. Одним з основних напрямків наукових досліджень в сучасних умовах є процес виникнення бюджетного дефіциту та його зв'язок з основними показниками розвитку економіки країни.

Відомо, що дефіцит бюджету – це перевищення бюджетних видатків над його доходами. Збалансований бюджет є найкращою ситуацією для будь-

якого бюджету незалежно від рівня бюджетної системи. Але різноманітні фактори (економічні, політичні, природні та ін.) досить часто впливають на ситуацію, і доходи бюджету не покривають всі необхідні видатки.

Розрізняють такі види стану бюджету:

- баланс бюджету (рівноважний стан доходів і бюджетних видатків);
- бюджетний профіцит (перевищення доходів над бюджетними видатками);
- бюджетний дефіцит (перевищення видатків над бюджетними доходами).

Через те, що бюджетний дефіцит відображає різні сторони соціально-економічного розвитку суспільства та ефективність фінансово-економічної політики країни, він є дуже складним явищем. Основними причинами виникнення бюджетного дефіциту вважають такі:

- кризові явища в економіці країни та фінансові потрясіння;
- розвиток тіньової економіки;
- надзвичайні непередбачувані події, як стихійні лиха, війна тощо;
- нецільове, неефективне та неекономне витрачання коштів бюджету;
- невідповідність напрямів та структури витрат бюджетів наявним фінансовим можливостям держави;
- неефективна система оподаткування господарюючих суб'єктів;
- недосконалість фінансового законодавства.

Вкрай важливою є проблема скорочення дефіциту бюджету. Знаходження нових джерел наповнення бюджету є складним процесом, а обсяг необхідних державних витрат завеликий. Зростання податків негативно позначається на діловій активності в економіці, сприяє криміналізації економіки (ухиленню від оподаткування, зростанню тіньової економіки).

Отже, бюджетний дефіцит є важливим інструментом фінансової політики, що має колосальний вплив на фінансово-економічний стан країни. Він може як прискорювати економічне зростання, так і стримувати вказані процеси.

ОСОБЛИВОСТІ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ КРЕДИТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

старш. викл. **Кобушко Я.В.**, студент гр. М-21 **Бездіцько Л.**
Сумський державний університет (Україна)

В умовах нестабільної економічної ситуації в країні в банківській системі виникають проблеми з поверненням кредитів фізичних осіб. Причинами виникнення проблем є інфляція, девальвація гривні, падіння курсу національної валюти, втрата роботи у зв'язку із ліквідацією, банкрутством чи реорганізацією підприємств.

У банківській практиці для подолання проблеми неповернення кредитів коштів проводять реструктуризацію кредитних зобов'язань, яка передбачає зміну основних параметрів кредиту. Вона проводиться при настанні у позичальника певних обставин, що впливають на рівень його